

Uz Manifest

Inicijativa za donošenje Manifesta Kršćanskog akademskog kruga nastala je još za života njegova prvog predsjednika dr. Željka Mardešića. Uz njega su potom još neki članovi Kruga potpisali njegov prvi prednacrt kao jezgru sadašnjeg, daleko razrađenijeg, duljeg i drukčijeg teksta. Zamisao o Manifestu dozrijevala je polako. O njemu se raspravljalo i razmjenjivalo mišljenja na nizu susreta i sastanaka, sve dok tekst Manifesta nije bio konačno usvojen.

Razlozi donošenja Manifesta su višestruki. Navest ćemo samo neke. Kao prvo, pokazala se potreba za jasnijom i konkretnijom redefinicijom zadaća i ciljeva samoga Kruga; drugo, potreba da Krug predstavi našoj civilnoj i crkvenoj, a napose cjelokupnoj kulturnoj i znanstvenoj javnosti svoj duh i program; treće, da se Krug što više otvori suradnji i potakne na solidarnost sve one intelektualne i duhovne snage u Hrvatskoj koje su mu, bez obzira na moguće sporedne svjetonazorske i druge razlike, po svojim temeljnim stremljenjima i vrednotama poštovanja ljudske osobe i zajedničkog dobra hrvatskoga društva, bliske ili slične, kako bismo zajednički radili na ostvarivanju tih vrednota.

Zbog svega navedenog, donošenje Manifesta trebalo bi utrti staze novim dodirima, suradnji i solidarnosti među svim onim snagama i gibanjima u našoj zemlji, koje iskreno rade na njezinu razvoju i unapređenju, te ujedno sažeto upozoriti na svu dubinu moralnih, duhovnih i društvenih problema s kojima smo danas suočeni u Hrvatskoj. Rješavanje tih problema traži što više povezivanja i otvorenosti na svim stranama – nasuprot prečesto nepotrebnim i štetnim podjelama, mrvljenjima i rasipanjima duhovnih, intelektualnih i društvenih snaga.

Manifest polazi od dijagnoze današnjega stanja u zemlji i svijetu. Usto se zauzima za afirmaciju istinskih vrednota, iznad svega za čovjeka pojedinca, konkretne ljudske osobe i opće dobro zajednice. Na kraju, Manifest iznosi za kakva se rješenja Krug zalaže i poziva sve one, koji se zauzimaju za slične ili bliske ciljeve, da se međusobno približe, povežu i zajednički rade.

Predsjedništvo
Kršćanskog akademskog kruga

Manifest

Kršćanskog akademskog kruga

U službi čovjeka i zajednice

U sadašnjem osobito teškom kriznom stanju europske i svjetske povijesti – financijskom, gospodarstvenom, socijalnom te ponajviše moralnom – i Hrvatska ima ozbiljnih problema. Sveopća je kriza u našoj zemlji zapravo još dublja zbog mnoštva frustracija, tjeskoba i strahova preostalih nakon pretrpljenog obrambenoga rata te nepravda i promašaja učinjenih u gospodarstvu i na socijalnom području za vrijeme tranzicije.

No u sadašnjem povijesnom trenutku Hrvatska ima i velik broj pozitivnih izgleda i perspektiva. Na razmeđu sadašnjosti i budućnosti ona sama kao demokratska zemlja treba da postavi svoje prioritete i uoči posebne probleme te pronade načine njihova rješavanja, a usto i da ostvari svoje i europske legitimne interese u europskom kontekstu. Pred Hrvatskom je razdoblje konsolidacije, usklađivanja i prilagođivanja njezina nacionalnog života, kao i njezina demokratskog sustava i institucija unutar europskih i svjetskih integracija, u čijim će okvirima morati zaštititi i promicati što bogatiji i svestraniji razvoj svojeg identiteta i uvjete svojega postojanja.

Veličina te povijesne zadaće zahtijeva na svim područjima suradnju, solidarnost i povezivanje svih nacionalnih i građanskih snaga i njihovih elita, kao i što znatnije smanjivanje i izbjegavanje štetnih podjela koje postoje i u hrvatskom društvu.

Stoga, kao udruga građana, pred hrvatsku javnost izlazimo ovim manifestom u želji da vlastitom založenošću pridonesemo svim onim gibanjima i snagama u našoj zemlji koje rade na njezinu razvoju i unapređenju, na ostvarenju njezine što punije demokratske zrelosti te na dobrobiti njezinih građana u svim područjima života i javnog djelovanja, kako bi se iskorijenila ona zla koja onemogućuju normalan razvitak Hrvatske.

Dakle, svjesni potrebe postizanja što uže suradnje, solidarnosti i povezivanja demokratskih snaga na različitim područjima u Hrvatskoj, ovim manifestom želimo postaviti neka pitanja te osobno i zajednički pridonijeti njihovu rješavanju, na koje pozivamo.

I. Sažeta dijagnoza sadašnjega stanja

1. Sveopća kriza

Suvremeni je čovjek zakoračio u novi svijet koji je sam stvorio i u kojemu prevladavaju kratkoročnost, nesigurnost i nepredvidljivost. Znanstvena, tehnička i napose informatička otkrića, kao i njihovi praktički zahvati u današnjemu društvu, zadiru duboko u sudbinu čovjeka i svijeta, tako da je ta sudbina s njima nerazdjeljivo povezana.

Dvadeseto je stoljeće po svojim civilizacijskim (duhovnim, znanstvenim, kulturnim i tehničkim) dostignućima bilo veliko i u mnogočemu neusporedivo s prethodnim stoljećima. No, bilo je to istodobno i jedno od najmračnijih razdoblja ljudske povijesti: ratovi, revolucije i totalitarni režimi – komunistički, fašistički i nacionalsocijalistički – satrli su stotine milijuna ljudskih života. Totalitarni režimi u istome stoljeću doživjeli su svoj uspon i svoju propast, a svima njima odlučan otpor pružio je i hrvatski narod. Bilo je to i stoljeće najvećega broja kršćanskih i drugih mučenika.

S druge strane, kapitalistički svijet posljednjih triju desetljeća – svojom neravnopravnom i nepravednom raspodjelom dobara te prevlašću posebnih novčarskih interesa relativno malog broja skupina i pojedinaca u razvijenim zemljama, koji žive u obilju i rasipnosti - ima i tamno naličje svoje neoliberalno koncipirane slobode i demokracije: taj se svijet uspio ne samo sroditi s diktaturama i komunističkim totalitarizmom, nego i nadalje proizvodi zaostalost, nejednakost, uništavanje prirode, oskudicu i bijedu te dopušta bolesti i glad velikog broja ljudi u nizu krajeva i zemalja. Izrazite socijalne nejednakosti i nepravde svjetski su problem, a postoje čak i u nekim visoko razvijenim zemljama.

Te i druge, gospodarstvene i razvojne nejednakosti, kao i one između bogatih i siromašnijih te osobito krajnje siromašnih dijelova i krajeva svijeta, ostaju neriješen problem našega vremena i neodržanih obećanja bogatih siromašnima, tako da danas tvore njegovu tragičnu i neprihvatljivu podijeljenost. Njoj valja pridodati i kulturnu zaostalost, neprosvijećenost i nepismenost te nedovoljnu ili gotovo nikakvu zdravstvenu i ekološku skrb.

U temelju sadašnjih socijalnih, gospodarstvenih i financijskih nevolja koje potresaju svijet stoji, pak, dubinska duhovna kriza, kriza samoga čovjeka i njegovih temeljnih vrednota. To ozbiljno krizno stanje traži okupljanje svih demokratskih i brigom za čovjeka zauzetih snaga, kojima su vrhovna vrednota ljudska osoba, njezina dobrobit i dostojanstvo, kao i human život, dostojan čovjeka.

2. Problemi globalizacije

Suvremeni procesi globalizacije, lomovi društvenih sustava, doprinosi informatike i elektronike te sveukupni razvoj tehnike snažno obilježavaju mentalitet i život suvremenog čovjeka. Globalizacija, poput većine drugih više ili manje nezaustavljivih povijesnih i društvenih pojava, uključuje, međutim, niz pozitivnih i negativnih strana. Ona dinamizira trgovinu i kretanje kapitala, pa time i gospodarstvo, povezuje zemlje i kontinente, umrežuje gospodarstvenu poduzetnost, snaži učinkovitost te dovodi u prvi plan sveopću komunikaciju koja je, pod dominacijom interneta, postala pravom društvenom i kulturnom ikonom. No globalizacija pridonosi i eroziji narodnih i kulturnih identiteta, tj. slabljenju bogatstva različitosti, kao i civilizacijskoj uniformizaciji te prevladavanju površnih stereotipa. Ona potiče financizaciju ekonomije i ekonomizaciju politike, a svojim inzistiranjem na deregulaciji pridonosi gospodarstvenom i socijalnom propadanju manjih i manje učinkovitih skupina i društava.

Iako je promicanje određenih ideja koje prate globalizaciju – o demokraciji i jednakosti među svim ljudima, o ljudskim pravima i slobodama te o pravnoj državi – pridonijelo slobodi i pridizanju iz zaostalosti u pojedinim zemljama, kao i slobodama u njima, drugdje je globalizacija izazvala nezaposlenost, potiskivanje i isključivanje slabijih te siromašenje života jednog dijela čovječanstva na ljudskom, ali i na gospodarstvenom i socijalnom planu. Tako je globalizacija pridonijela porastu mnogih nejednakosti, stvarajući u svojem neoliberalnom naletu, pod vodstvom i utjecajem većih i jačih, uz opće neravnopravno natjecanje i nadmetanje, sve dublji jaz između velikih i malih nacija, između bogatih i siromašnih.

Osim tih ukratko spomenutih procesa civilizacijske, društvene i gospodarstvene naravi, ne smiju se zaboraviti ni procesi koji obilježavaju opće političko stanje. Unatoč razvitku sve veće međusobne suradnje većine zemalja i država na različitim područjima - na koju je suvremeni svijet primoran jer bi ga oštre konfrontacije mogle dovesti na sam rub uništenja planeta – suprotstavljeni financijski, gospodarstveni, geostrateški i politički interesi i nadalje snažno utječu na mnoga zbivanja i odnose. Susrećemo se i s pojavama rastućeg nasilja, međunarodnog terorizma i organiziranoga kriminala, s fanatizmom, integritetom i fundamentalističkom netrpeljivošću pojedinih religijskih skupina i struja, sa stvaranjem ozračja opće nesigurnosti i s neprestanim posezanjem za ratnim sredstvima u rješavanju međunarodnih sporova, s prijetnjama agresijom i s bezobzirnim pribjegavanjem samoj agresiji. Ako se, s druge strane, danas govori čak o sukobu civilizacija, valja ipak, pa i zato, istaknuti prijeku potrebu za susretom civilizacija kao i zabilježiti ohrabrujuće znakove njihova približavanja.

3. Rasap zalaganja za zajedničko dobro

Navedeni negativni procesi i pojave kao i posljedice neoliberalnih aspekata globalizacije nespojivi su, međutim, sa zajedničkim dobrom kao vrhovnim ciljem društva i države, za kojim valja težiti u pojedinim zemljama kao i u svijetu. Oni su osobito vidljivi u politici koja bi trebala izražavati javni interes umjesto da se podređuje ekonomiji, tj. zbiru privatnih interesa. Ti se procesi i pojave iskazuju u nepravednim zakonima koji se donose u sprezi s interesnim skupinama, kao i u nepoštovanju osnovnih pravila civiliziranog međunarodnoga ponašanja. Oni se iskazuju i u očito političkom sudovanju na međunarodnom sudu u Den Haagu koji perfidno zanemaruje Vukovar i Srebrenicu, ali kriminalizira hrvatski obrambeni rat. Spomenute posljedice tih procesa iskazuju se i u uzurpiranome povlaštenom položaju pojedinih velikih nacija i financijskog kapitala. One osobito uključuju i neke od sljedećih pojava koje susrećemo i u našoj zemlji:

1. stavljanje pojedinačnih interesa - bili to interesi pojedinih političkih stranka ili drugih interesnih skupina – iznad javnog interesa i zajedničkog dobra;
2. nepoštovanje i nedovoljno zalaganje za izgradnju pravne države, kao i ignoriranje europskoga demokratskog duha u institucijama od javnog interesa – od najviših do najnižih;
3. velike socijalne nepravde i gospodarske nejednakosti među ljudima i pojedinim društvenim slojevima koje nisu plod poštenoga rada;
4. toleriranje različitih oblika korupcije i podmitljivosti, od sukoba interesa do iznuđivanja i iskorištavanja javnih služba ili položaja za privatne svrhe i interese te čak i zakonima reguliranih društveno i moralno neprihvatljivih povlastica;
5. mirenje s visokom nezaposlenošću i besperspektivnošću mladih te osobito s trajnim napuštanjem zavičaja i odljevom mlađeg i visokoobrazovanog stanovništva, što sve pridonosi kulturnom osiromašenju zemlje i demografskom slomu;
6. navođenje na pretjeranu potrošnju, iznad materijalnih mogućnosti pojedinaca i obitelji te stvaranje dužničke ovisnosti i dužničkoga ropstva;
7. bezobzirno uništavanje neobnovljivih prirodnih bogatstava te rasipanje i onečišćavanje mnogih drugih;
8. smanjivanje prava zaposlenikâ, osobito radnikâ s nižim primanjima i neredovitost, štoviše izostanak isplata zaslužanih zarada;
9. nedovoljna briga države za socijalno ugrožene kategorije stanovništva, napose za djecu, mlade, žene, radnike i umirovljenike kao i, uopće, velike socijalne nepravde te gospodarstvene nejednakosti među ljudima i društvenim slojevima;

10. toleriranje bahatosti odgovornih ljudi, čelnikâ civilnih vlasti i stranaka, zatvorenosti javnih služba, birokratizacije i neosjetljivosti za prava, potrebe i probleme građana;
11. promicanje individualizma, relativizma i nihilizma, kao i društvene anomalije i neodgovornosti;
12. rašireno bezakonje i nasilje, posebno među mladima, njihovo padanje pod utjecaj droge i organiziranog kriminala;
13. stvaranje osjećaja u građana da su nezaštićeni te da ih dovoljno ne štite ni policija, ni sudovi, ni odvjetnici, što mnoge od njih potiče da uzmu »pravdu« u svoje ruke;
14. olako prihvaćanje neoliberalnih rješenja u gospodarstvu, kao i zastupanje prijekne potrebe deregulacije, liberalizacije i privatizacije gotovo svih sektora društva, a posebice zdravstva i školstva kao jamaca jednakosti i solidarnosti;
15. neprepoznavanje i neuvažavanje legitimnih nacionalnih interesa u politici i gospodarstvu, navlastito identiteta u kulturi, te njihova nedovoljna zaštita i promicanje u odnosima sa svijetom, bez uskogrudnog nacionalizma i zatvaranja, ali i bez podložničkog odnosa;
16. nedostatak samokritičnosti među pripadnicima klera, sustavno prešućivanje vlastitih pogrešaka, skrivanje iza vlastitog autoriteta, polaganje isključivoga prava na istinu i nedovoljno poznavanje temeljnih problema suvremenog čovjeka.

Mnoge od navedenih pojava traže da se u jedinjenim snagama razotkriva njihove uzroke i motivacije te djeluje na njihovu suzbijanju, u čemu i Kršćanski akademski krug vidi svoju ulogu i zadaću za konkretan rad i zalaganje, u suradnji s drugim udrugama i institucijama u Hrvatskoj.

II. Afirmacija istinskih vrednota

1. Za rehabilitaciju osobe

Potpuno i dosljedno poštovanje svake ljudske osobe kao vrhunske vrijednosti, bez obzira na spol, boju kože, naciju, jezik, religiju, svjetonazor, stalež, društveni položaj i politički izbor, prva je pretpostavka svake stvarne demokracije te svake poštene, humanističke i inteligentne politike.

Ljudska je osoba najviša vrijednost u svijetu. Čovjek je pozvan da poštuje zajedničko dobro ljudskoga društva, ali on ne smije biti sredstvo nego cilj. Društvo mora poštovati istinsko dobro čovjeka, svih svojih članova, a čovjek pojedinac zajedničko dobro društva kojeg je dio.

Poslije teških i tragičnih iskustava cjelokupne prošlosti čovječanstva ljudi dobre volje svih svjetonazora i uvjerenja, koji dijele sličnu viziju dostojanstva i vrijednosti ljudske osobe, stoje danas pred prijelomnom povijesnom zadaćom njezine rehabilitacije i afirmacije.

Da bi se konkretno odgovorilo tom zahtjevnom izazovu i krenulo k ostvarenju njegovih ciljeva, bitno je stalno zajedničko ulaganje znatnih duhovnih, intelektualnih i drugih snaga, kao i odgovarajućih političkih, društvenih, gospodarstvenih i tehničkih sredstava.

Čovječanstvu treba stalna, stvarna i trajna (r)evolucija u prevrednovanju, obnavljanju i uvijek ponovnoj izgradnji svih temeljnih ljudskih vrednota. To osobito vrijedi u naše doba kad se i nadalje u životnoj praksi obezvređuje, ponižava i posvuda gazi ljudska osoba. Tu nije riječ ni o kakvoj novoj ili staroj ideologiji, nego o danas prijekoj potrebi »nove prakse«, konkretne duhovne i društvene zauzetosti i založenosti za jedan istinski čovječniji i bratskiji svijet te za što potpuniji i ispunjeniji ljudski život u njemu.

2. Konkretna zadaća

Kao konkretna zadaća pozitivno usmjerenih osoba i zajednica u Hrvatskoj, pa tako i svoje vlastite, *Kršćanski akademski krug* vidi u sljedećem:

1. sudjelovati u izgradnji i širenju svijesti o vrijednosti ljudske osobe i ljudskih zajednica te u to ulagati sebe i u tome poticati i pomagati druge;
2. jačati prisutnost, zauzetost, suradnju i povezivanje takvih pozitivnih snaga u hrvatskom društvu te ulaziti u rizik javne riječi i dijaloga o bitnim pitanjima;
3. surađivati sa segmentima civilnog društva koji jednako ili slično teže temeljnim ljudskim vrijednostima kao što su poštovanje i zaštita života i obitelji, majčinstva i očinstva, žene, djeteta, osnovnih ljudskih prava, građanske zauzetosti, pravedno plaćenog rada te prirodne i kulturne baštine;
4. raditi na poštovanju supsidijarnosti i proporcionalnosti u društvu, državi i crkvenim zajednicama te na porastu duha solidarnosti, napose s najpotrebnijima i najzapostavljenijima;
5. pomoći da Crkva bude manje zaokupljena obranom vlastitoga položaja i autoriteta, a predanija služenju konkretnom čovjeku i cijelom čovječanstvu;

Nadalje je osobito potrebno zauzeti se i poduprijeti sve one koji se zalažu:

1. za kulturu života i zaštitu prirodne i biološke raznolikosti;
2. za osobe s invaliditetom, posebno one s intelektualnim teškoćama;
3. za veću socijalnu pravdu i ravnopravnost građana te za veću afirmaciju radničkih prava;
4. za prvenstvo rada nad kapitalom i participaciju radnika u upravljanju, vlasništvu i dobiti poduzeća u kojima rade;
5. za afirmaciju osobne građanske odgovornosti i zauzetosti;
6. za korektnost i izvrsnost u radu te afirmaciju kvalitetnog i društveno korisnog rada kao etičke vrednote;
7. za hrvatsko domoljublje i volju za zajedničkim življenjem u različitosti unutar domovine Hrvatske i Europe te za hrvatsku državu kao središnje mjesto prakticiranja demokracije;
8. za rehabilitaciju politike kao važne djelatnosti u službi javnog interesa i zajedničkog dobra te odgovornosti za njega i za izgradnju društva i države u ravnopravnosti svih hrvatskih građana, a napose hrvatskoga naroda kao konstitutivnog u susjednoj Bosni i Hercegovini;
9. za društvo punog i svestranog razvoja u kojem će obrazovanje i odgoj kao temelji znanja i kulture biti i u Hrvatskoj jedno od najvećih bogatstava;
10. za očuvanje prirodnog i ljudskog okoliša te neobnovljivih prirodnih bogatstava, posebno vode i mora, u Hrvatskoj, Europi i svijetu;
11. za svestrano ispitivanje i utvrđivanje svih bitnih činjenica iz hrvatske prošlosti i sadašnjosti radi stjecanja jasne pojedinačne i kolektivne svijesti o svemu što ih je obilježilo u europskom kontekstu i napose u odnosu na susjedne narode, radi olakšavanja istinskog pomirenja, mirnog suživota i plodne suradnje;
12. za Europu kao mjesto hrvatskih povijesnih i kulturnih korijena, zajednicu građana i nacija te vladavine prava, etičkih i moralnih vrednota i različitosti identiteta, mjesto uzajamno podijeljene i zajednički obnašane suverenosti država unutar Vijeća Europe i Europske unije.

III. Za bolji svijet

1. Što želi Kršćanski akademski krug?

Kršćanski akademski krug pokrenut je 2002. godine u Zagrebu na inicijativu skupine hrvatskih intelektualaca kršćana, radi neovisnog i slobodnog promišljanja navedenih pitanja i problema našega vremena u svjetlu kršćanske duhovnosti, evanđeoskog duha te integralnog humanizma i autentičnog personalizma kao »nove prakse« u međuljudskim odnosima i društvenom djelovanju.

Krug želi biti nov, vidljiv i znakovit izraz zajedništva, povezanosti i suradnje u nastojanju na oblikovanju i produbljivanju duhovnog, intelektualnog i društvenog života te izgradnje odnosa na samokritičkom preispitivanju savjesti, pročišćenju spomena, ponašanja i odnosa među samim kršćanima, kao i njihovih odnosa sa zajednicama i ljudima svjetonazorâ koji poštuju temeljne ljudske vrijednosti. *Krug* želi unositi u crkveni život opće prihvaćeno naslijeđe prosvijećenoga građanskog društva, a u građansko društvo vrednote autentičnog kršćanstva.

Dosljedno tome, *Krug* je otvoren:

- prema intelektualcima kršćanima, mlađima i starijima, koji dijele iste vrednote i zalažu se za bolji svijet i bratskiji život, napose u Hrvatskoj;
- prema pripadnicima akademske zajednice u našoj zemlji bez obzira na svjetonazorsku, religijsku i političku usmjerenost, koji dijele slične temeljne vrednote.

Jedne i druge ovim manifestom *Krug* poziva na suradnju u konkretnoj zauzetosti i založenosti, s onu stranu sporednih razlika, a s težištem na onome što nas približava i povezuje.

Krug napose poziva na suradnju u svom časopisu za duhovna, intelektualna i društvena pitanja *Nova prisutnost*, koji je ušao u sedmu godinu izlaženja, te na nove prijedloge i inicijative.

2. Kakvo kršćanstvo?

Svjesni deformacija i zastranjenja kršćanskog svijeta, koji je tijekom dugih stoljeća, pa ponekad i do naših dana, bio u mnogočemu kršćanski više deklarativan i dekorativan umjesto autentičan, životan i realan; svjesni također određenih krajnje neljudskih postupaka, koji su nerijetko obilježili ponašanje i djelovanje pojedinih naroda i mnogih deklariranih kršćana, što je tijekom povijesti nanijelo veliku sramotu i štetu autentičnom kršćanstvu, čvrsto zastupamo potpunu okrenutost Isusu Kristu te duhu i slovu Drugog vatikanskog sabora. Pritom imamo pred očima i svijetle likove mnogobrojnih, malih i velikih ljudi od kojih su mnogi u prošlosti živjeli i djelovali, a mnogi i danas žive i djeluju vjerni bitnom Kristovu učenju o vrhunskoj vrijednosti i istovjetnosti ljubavi prema Bogu i čovjeku.

Da bi u suvremenom svijetu, na pragu nove epohe, kršćanstvo bilo vjerodostojno i uvjerljivo, da bi bilo vjerno izvornoj poruci Isusa Krista, prijeko je potrebno da se ono oslobodi svih povijesnih natruha i opterećenja koje su ga od te poruke udaljile u životu i praksi onih koji su se na nju katkad olako i površno pozivali, ali nisu živjeli sukladno njoj. Valja konačno zamijeniti ideologiju ljubavi praksom ljubavi, stvarnim poštovanjem i univerzalnom afirmacijom čovjeka – bez ikakvih iznimaka i isključivosti.

Prema tome, *Krug* će podržati djelovanja koja budu nastojala:

1. trajno izgrađivati bitne dimenzije Crkve kao duhovne zajednice ljubavi, dobrote i milosrdne ljudskosti, napose zajednice siromašnih i zapostavljenih, zajednice mirotvorstva, nade i radosti, sveljudske solidarnosti te univerzalne otvorenosti, ekumenizma i dijaloga sa suvremenim svijetom;
2. prožimati Crkvu kao zajednicu Božjega naroda evanđeoskim duhom i zauzimati se za jednakopravnost njezinih članova, bez obzira na spol i društveni status, u preuzimanju pojedinih služba i odgovornosti;
3. razvijati povjerenje u slobodu ljudske savjesti i druge vrednote suvremenog čovjeka; podržavati slijedom toga, unatoč svim njihovim nedostatcima, demokraciju i građansko društvo u njihovim pozitivnim nastojanjima za čovjeka i narod te odbacivati svaku religijsku isključivost, fanatizam, fundamentalizam i integrizam;
4. mijenjati svijet istodobno mijenjajući sebe, što uključuje kao primarnu zadaću stalno i trajno duhovno produbljanje i preobražavanje čovjekove svijesti o sebi, drugima i Bogu;
5. razvijati duh dijaloga, mira i pomirenja među ljudima i narodima, bez bojovnosti, diskriminacije, omalovažavanja, vlastitog isticanja i sebičnosti, u duhu tolerancije i uzajamnog poštovanja;

6. zauzimati se za personalistički nadahnuto kršćanstvo, okupljeno u malim, živim zajednicama, utemeljenima na afinitetima i bliskosti ljudskih osoba, dakle, po mjeri ljudskosti, a ne države, nacije ili čak puke religije;
7. napuštati sve kolektivističke i ideologijske koncepcije kršćanstva, i to zato što ono nije ni ideologija ni doktrina, nego duh i život, i zato što se ono u srži svoje poruke ponajprije obraća ljudskoj osobi, svakom pojedinom čovjeku, dakako unutar društva, pa tako i u okvirima njegovih civilnih i crkvenih odnosno vjerskih zajednica;
8. prekinuti sa svakom vrstom »političkog kršćanstva« i s podvrgavanjem kršćanstva politici; raskidati i među kršćanima i unutar kršćanskih krugova, od vrha do dna, s mentalitetom koji traži političke koristi i prednosti u društvu;
9. nasuprot tome, njegovati radost, konstruktivnost i nadu, spremnost na suradnju, uzajamno oslušivanje, razumijevanje, prijateljstvo i ljubav, slobodu promišljanja i izražavanja misli o sebi i o drugima, o svijetu i o cjelokupnoj naravnoj i nadnaravnoj stvarnosti, u otvorenosti i iskrenosti radi traženja istine u svemu i o svemu.

Kako ne može biti autentičnog kršćanstva bez ljudskosti i čovjekoljublja – jer je samo kršćanstvo utemeljeno na najdubljem čovjekoljublju, zalažemo se za takvo kršćanstvo koje će, u suradnji s drugim relevantnim duhovnim i intelektualnim snagama čovječanstva, biti kadro pridonijeti izgradnji sretnijeg čovjeka te boljeg i bratskijeg svijeta.

Zagreb-Split, 28. veljače 2009.

KRŠĆANSKI AKADEMSKI KRUG